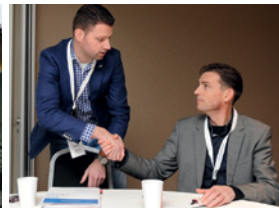


2015/'16

# J A A R P R O G R A M M A

## KNVB EXPERTISE



**KNVB** | **EXPERTISE**

Centrum voor Onderzoek & Kennismanagement Betaald Voetbal

## INHOUD

Voorwoord	3
KNVB Expertise	4
Het team	4
Onderzoek	6
Kennisdeling	8
Opleiding	9
Advies	12
De kracht van voetbal	13
Overige activiteiten	13
Contact	14
Jaarplanning en belangrijke data	15

Legenda iconen van pagina pagina 8 t/m 11:



Inspiratie



Kennisdelen



Netwerken



Individuele ontwikkeling

## WEBSITE EN NIEUWSBRIEF

In het Online Kenniscentrum op [www.knvbexpertise.nl](http://www.knvbexpertise.nl) vind je alle beschikbare informatie over jouw club.

**Nog geen inlogcode?** Vraag deze dan aan via [expertise@knvb.nl](mailto:expertise@knvb.nl)

Iedere maand verschijnt er een KNVB Expertise nieuwsbrief met daarin een algemene update van al onze producten, diensten en activiteiten.

**Aanmelden kan via [www.knvbexpertise.nl/aanmeldennieuwsbrief](http://www.knvbexpertise.nl/aanmeldennieuwsbrief)**

## VOORWOORD

Beste collega,

Het seizoen 2015/'16 is reeds afgetrapt. Deze zomer vonden zich naast de transfers op het voetbalveld, ook enkele transfers binnen het team van KNVB Expertise plaats. Op pagina 3 worden de drie nieuwe spelers van het KNVB Expertise team geïntroduceerd.

Afgelopen seizoen hebben meer dan 700 vertegenwoordigers van Nederlandse clubs deelgenomen aan activiteiten van KNVB Expertise. Ook voor dit seizoen hebben we een uitgebreid aanbod aan onderzoeken, workshops, kennisbijeenkomsten en opleidingsactiviteiten ontwikkeld. Deze activiteiten lichten we toe in dit jaarprogramma. Mocht je daar vragen of ideeën over hebben, horen we het graag.

We wensen je een mooi en leerzaam jaar toe en kijken er naar uit je te ontmoeten!

Met sportieve groet,

Ron Francis  
Giel Kirkels  
Inge van Bogerijen  
Robbert Nuytinck  
Aukje Geubbels  
Marijke Onwezen



KNVB Expertise is een gezamenlijk initiatief van de KNVB, ECV, CED en FBO en werd in 2008 opgericht als kennis- en onderzoekscentrum voor het betaald voetbal in Nederland.

KNVB Expertise heeft als doel betaaldvoetbalorganisaties (BVO's) te ondersteunen in hun ontwikkeling door middel van informatievoorziening, kennisdeling, opleiding en advies. De projecten die binnen KNVB Expertise worden uitgevoerd hebben als doel de Nederlandse betaaldvoetbalorganisaties, en daarmee de bedrijfstak, te professionaliseren en ontwikkelen.

Dit doen we door het vraaggestuurd aanbieden van hoogwaardige kennisproducten, het faciliteren van kennisdeling, het aanbieden van opleidingsmogelijkheden voor professionals in de bedrijfstak en het vertalen van kennisproducten naar de operationele context van de organisatie.

In dit jaarprogramma lees je over de verschillende activiteiten en projecten die dit seizoen bijdragen ons doel te bereiken. Mocht je hier vragen over hebben, mail of bel ons gerust.

KNVB Expertise  
is een gezamenlijk  
initiatief van:



## HET TEAM

Per ingang van het seizoen 2015/'16 zijn er naast Ron, Giel en Marijke drie nieuwe werknemers bij KNVB Expertise. Hiernaast een korte introductie van Inge van Bogerijen, Robbert Nuytinck en Aukje Geubbels.

Graag maken we nader kennis op een van onze aankomende activiteiten. Voor vragen kun je altijd contact met ons opnemen via [expertise@knvb.nl](mailto:expertise@knvb.nl). Voor meer informatie over projecten, onze agenda en KNVB Expertise in het algemeen verwijzen we graag naar onze website [www.knvbexpertise.nl](http://www.knvbexpertise.nl)



### Inge van Bogerijen

Hallo! Mijn naam is Inge van Bogerijen (1985) en per 1 oktober 2015 start ik als coördinator van KNVB Expertise. Een stap waar ik erg naar uitkijk en die mooi aansluit bij mijn droom om in de sport te gaan werken. De afgelopen 5 jaar heb ik bij Kirkman Company gewerkt als organisatieadviseur in het bedrijfsleven. Hier heb ik diverse bedrijven begeleid bij verandertrajecten en vraagstukken op het gebied van organisatie-inrichting, sourcing en optimalisatie. Met veel plezier, ambitie en energie maak ik nu de overstap naar het voetbal. Ik heb erg veel zin om de komende periode samen met de clubs te ontdekken hoe de dienstverlening van KNVB Expertise nog beter kan aansluiten op ieders behoefte. Ik hoop jullie dan ook snel te ontmoeten en kijk uit naar een prettige samenwerking!



### Robbert Nuytinck

Mijn naam is Robbert Nuytinck, 28 jaar en woonachtig in Nijmegen. Na mijn studie Bedrijfskunde aan de Radboud Universiteit in Nijmegen, ben ik in januari 2011 begonnen in het commerciële team van N.E.C. Nijmegen. Daar heb ik uiteindelijk de functie van Businessclub Manager vervuld. In deze periode heb ik de dynamiek van de voetballerij goed leren kennen, heb ik de degradatie van de club meegemaakt, maar ook een geweldig seizoen beleefd met een kampioenschap en de terugkeer naar de Eredivisie. Na ruim 4,5 jaar voor N.E.C. gewerkt te hebben, heb ik enorm veel zin in de nieuwe uitdaging om als Clubadviseur aan de slag te gaan voor KNVB Expertise. Ik hoop samen met mijn nieuwe collega's van toegevoegde waarde te zijn voor alle medewerkers binnen het betaald voetbal in Nederland!



### Aukje Geubbels

Hallo allemaal! Mijn naam is Aukje Geubbels, 24 jaar en sinds augustus werkzaam bij KNVB Expertise. Hier volg ik Joris de Boer op als trainee. De komende twee jaar werk ik aan diverse projecten en activiteiten, bijvoorbeeld het Fan Onderzoek, verschillende kennisbijeenkomsten en het kenniscongres. Even kort iets over mezelf: Ik ben in juni afgestudeerd aan de Universiteit Utrecht, waar ik de master Sportbeleid & Sportmanagement heb gevolgd. Daarvoor heb ik de bachelor Bestuurskunde aan de Universiteit van Tilburg afgerond. Als sportliefhebber is deze (eerste) baan als trainee bij KNVB Expertise een echt droomdebuut. Ik heb erg veel zin in deze nieuwe uitdaging en ik kijk er naar uit om een ieder van jullie te ontmoeten. Tot snel!

## BENCHMARKING & INFORMATIEVOORZIENING

Een van de belangrijkste taken van KNVB Expertise is het verzamelen, behouden en verwerken van informatie uit de bedrijfstuk. We gebruiken de financiële informatie uit het licentiesysteem, commerciële informatie, sportieve gegevens en toeschouwersaantallen. Al deze informatie wordt opgeslagen in een database die beschikbaar is voor vragen vanuit de club. Daarnaast gaan we aankomend seizoen wederom proactief enkele publicaties versturen, zoals:

- **Benchmark Betaald Voetbal 2014/'15**
- **Trendanalyses op basis van jaarcijfers, prognoses en begrotingen**

### Seizoen in Cijfers

Ieder jaar publiceren KNVB Expertise, ECV, CED en KNVB het Seizoen in Cijfers. In deze openbare publicatie wordt verslag gedaan van de financiële ontwikkelingen in de Eredivisie en Jupiler League. Dit jaar zullen we deze publicatie uitbreiden met sportieve gegevens, fan informatie en een maatschappelijke component.



## FAN ONDERZOEK

**Maarten van Seggelen - Manager Marketingcommunicatie Vitesse**

*“Het Fan Onderzoek voorziet ons ieder seizoen van uitgebreide en gedetailleerde informatie over het stadionbezoek en beleving. Het bezoek van KNVB Expertise en de supportersworkshop heeft het onderzoek meer tot leven gebracht binnen Vitesse. Dit heeft tot constructieve vervolgstappen geleid.”*

Aankomend seizoen wordt het Fan Onderzoek voor de zevende keer uitgevoerd. Ieder jaar doen er meer dan 50.000 fans mee aan het onderzoek. Zij geven zo waardevolle informatie over fanbeleving en stadionbezoek. Door de meerjarige en collectieve aanpak te waarborgen blijft het voor clubs mogelijk resultaten van de club te vergelijken met eerdere jaren en andere clubs.

Ook dit seizoen zullen we weer clubspecifieke rapporten en tabellenboeken opleveren. Daarnaast blijven we investeren in clubworkshops en kennisdeling tussen clubs. We proberen een zo compleet mogelijk aanbod te creëren om tot concrete verbeterpunten voor de clubs te komen.

Afgelopen seizoen zijn we gestart met een menukaart met opties voor vervolgonderzoek. Iedere club kon kiezen uit een supportersworkshop, vervolgonderzoek, mystery guest bezoek of een uitgebreide analyse op de database. In totaal hebben 8 clubs gebruik gemaakt van één van de opties. Aankomend jaar willen we dit aantal uitbreiden en nog meer clubs helpen verdere stappen te maken en achterliggende gedachten en behoeften van fans te achterhalen.



## KENNISCONGRES BETAALD VOETBAL



Op **woensdag 23 maart 2016** vindt voor de vijfde keer het Kenniscongres Betaald Voetbal plaats. Het kenniscongres brengt alle professionals binnen het betaald voetbal bijeen om inspiratie op te doen, elkaar te ontmoeten en kennis en ervaringen te delen. Net als de afgelopen jaren zorgen we ook dit jaar weer voor een inspirerend programma, kennisdeling en voldoende gelegenheid om je collega's beter te leren kennen. Vanzelfsprekend organiseren we het kenniscongres in nauwe samenwerking met ECV, CED en FBO. De locatie en het programma worden de komende maanden bekend gemaakt. Houd hiervoor de website en nieuwsbrief in de gaten.



### Johnny de Vries - Accountmanager RKC Waalwijk

*"Het Kenniscongres Betaald Voetbal is voor mij de dag dat alle collega's van andere clubs samenkomen, een mooi moment om even informeel bij te praten. Daarnaast biedt het programma altijd inspirerende sprekers en interessante workshops waar onderling goede voorbeelden worden gedeeld."*

## KENNISBIJENKOMSTEN



KNVB Expertise biedt structureel kennisbijeenkomsten aan voor vakspecialisten in het betaald voetbal. Dit om het netwerk in deze vakgebieden te versterken en kennisdeling te stimuleren. Ook in het seizoen 2015/'16 organiseren we bijeenkomsten op verschillende gebieden. Een overzicht van de bijeenkomsten staat hieronder. Het programma van de bijeenkomsten wordt later bekend gemaakt via de nieuwsbrief en de website.

KENNISBIJENKOMSTEN NAJAAR* (2015)		KENNISBIJENKOMSTEN VOORJAAR* (2016)	
Commercie	<b>29 september</b>	Office management	<b>21 januari</b>
Communicatie	<b>11 november</b>	Bijeenkomst promotie-degradatie	<b>11 februari</b>
Fan Marketing	<b>1 december</b>	Commercie	<b>17 februari</b>
		Fan Marketing	<b>27 april</b>
		Communicatie	<b>10 mei</b>

\*De data van kennisbijeenkomsten zijn onder voorbehoud. Gezien de hoeveelheid bijeenkomsten i.c.m. de Leergang en Kenniscongres, zullen we nader bepalen hoeveel bijeenkomsten per thema worden georganiseerd.

## KENNISMAKINGSPROGRAMMA DIRECTIELEDEN



Ieder jaar organiseert KNVB Expertise kennismakingsbijeenkomsten voor nieuwe directieleden, bestuurders en toezichthouders. Inmiddels hebben meer dan 60 clubvertegenwoordigers een van deze bijeenkomsten bijgewoond. In deze kennismakingsbijeenkomst maken nieuwe directieleden, bestuurders en toezichthouders in korte tijd kennis met een aantal belangrijke onderwerpen, mensen en organisaties in de bedrijfstak Betaald Voetbal. Zo wordt kennis gemaakt met de KNVB, de FBO, de ECV en de CED en wordt gekeken hoe deze organisaties zich tot elkaar en tot de clubs verhouden. Verder wordt de werking van een aantal belangrijke zaken en besluitvormingsprocessen in het voetbal, zoals het licentiesysteem, de verdeling van mediagelden en de totstandkoming van de CAO's voor contractspelers en trainers besproken. Een ander belangrijk aspect van de bijeenkomst is persoonlijke kennismaking. Niet alleen met nieuwe collega's van andere clubs, maar ook met directieleden en specialisten van de genoemde partijen.

### Robert Eenhoorn - Algemeen directeur AZ

*"Deze kennismakingsbijeenkomst heeft me geholpen om direct een aantal collega's te leren kennen, en me snel te verdiepen in enkele belangrijke onderwerpen. Een aanrader voor iedere nieuwe directeur!"*

Data:	<b>14 oktober 2015</b>
	<b>6 april 2016</b>
Doelgroep:	<b>Nieuwe en zittende directieleden, bestuursleden en toezichthouders</b>



## LEERGANG MANAGEMENT BETAALD VOETBAL



In september 2015 start een nieuwe editie van de Leergang Management Betaald Voetbal, het opleidingsprogramma voor professionals in het Betaald Voetbal. Deelnemers aan deze opleiding werken op strategisch niveau aan de ontwikkeling van zichzelf en hun club en krijgen inzicht in de verschillende onderdelen van een betaaldvoetbalorganisatie (BVO). Tot nu toe namen meer dan 250 clubmedewerkers deel aan één of meerdere opleidingsprogramma's van KNVB Expertise.

Naast het volledige programma zijn de verschillende modules ook los te volgen. De kosten hiervan bedragen 295 euro per persoon excl. BTW. Hiernaast staat een overzicht van de verschillende modules. Meer informatie over de modules en aanmeldingen via [expertise@knvb.nl](mailto:expertise@knvb.nl).

Sjoerd van der Meij - Manager algemene zaken SC Cambuur Leeuwarden

*“Met de nieuwe theorie en praktische voorbeelden die voorbij kwamen in de opleiding kon ik direct aan de slag. Dat heeft geholpen in de ontwikkeling die SC Cambuur de afgelopen jaren heeft doorgemaakt.”*



## PROGRAMMA



### MODULE

#### Club en positionering > 6 oktober 2015

Waar staat jouw club voor? Wat zijn de belangrijkste kernwaarden en hoe herkennen fans jouw club? Wat is de 'signature' van jouw club? Waar gaat jouw club voor? Wat zijn de belangrijkste ontwikkelingen in het huidige voetballandschap en in jouw specifieke clubomgeving?

**Aandachtsgebieden: missie, visie, rol in de maatschappij en clubliefde**

### MODULE

#### Club en strategie > 10 november 2015

Hoe gaat jouw club komend seizoen invulling geven aan de geformuleerde visie? Welke markten en welke doelgroepen kan jouw club hiervoor het beste benaderen? Waar liggen de kansen als het gaat om sponsoring uit het bedrijfsleven? En wat kunnen we daarbij leren van andere sporten?

**Aandachtsgebieden: strategie, analyse, bedrijfsleven en sponsoring**

### MODULE

#### Club en techniek > 8 december 2015

Welke zijn de kritische succesfactoren waarmee het technisch management optimaal kan functioneren? In deze module gaan we dieper in op het vakgebied van technisch management en de kernfunctie van de club: het organiseren van betaald voetbal.

**Aandachtsgebieden: technisch beleid, transfers en arbeidscontracten**

### MODULE

#### Club en stabiliteit > 15 maart 2016

Voetbal brengt veel regels met zich mee. Regels die vragen om discipline, plannen en organiseren. We gaan dieper in op de structuur die een voetbalseizoen kent en staan stil bij financiële en juridische zaken.

**Aandachtsgebieden: financiën, licentiezaken, juridisch, governance, jaarplanning**

### MODULE

#### Club en stakeholders > 26 april 2016

Als club moet je voortdurend in dialoog zijn met de belangrijkste stakeholders om samen te werken aan de vraagstukken en doelstellingen van jouw club. Hoe creëer je draagvlak en betrokkenheid? Welke communicatiemiddelen zet je daarbij in? En hoe bouw je een team?

**Aandachtsgebieden: stakeholdermanagement, politiek, vrijwilligers, (media-)communicatie**

> Opgave voor een losse module kan tot uiterlijk één week van tevoren via [expertise@knvb.nl](mailto:expertise@knvb.nl)

## CLUBSPECIFIEKE WORKSHOPS EN CLUBBEZOEKEN

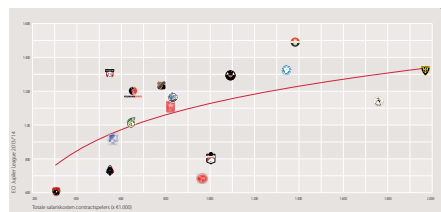
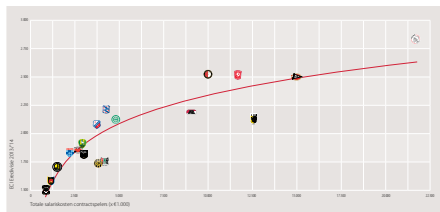
Meer dan in andere jaren zal KNVB Expertise dit seizoen op pad gaan om collega's van BVO's te ontmoeten. Het nieuwe team van KNVB Expertise wil graag met zoveel mogelijk mensen kennismaken en heeft zichzelf ten doel gesteld zoveel mogelijk aankomend seizoen te bezoeken.

Reden voor een bezoek kan pure introductie en kennismaking zijn maar liever nog koppelen wij ons bezoek aan een inhoudelijk project of vraag vanuit de club. Net als afgelopen seizoen bieden we clubs aan een workshop te organiseren n.a.v. het Fan Onderzoek of een ander project. Bij een dergelijk bezoek presenteert KNVB Expertise een analyse van de huidige situatie van de club, inclusief trendanalyses en vergelijkingen met andere clubs. Doel van de workshop is om inzicht te krijgen in de beschikbare informatie, een discussie op gang te brengen en gezamenlijk te komen tot actiepunten die de club verder kunnen helpen.

## MANAGEMENT TRENDS EN AD HOC VERZOEKEN

Gedurende het seizoen zal KNVB Expertise medewerkers van BVO's op gezette tijden informeren over divisiebrede en clubspecifieke ontwikkelingen. Onderwerpen zijn uiteenlopend van bijvoorbeeld Europese vergelijkingen, analyse over ticketprijzen of toeschouwersaantallen.

KNVB Expertise kan op verzoek van clubs ondersteuning bieden met behulp van analyses op basis van cijfers en ervaringen bij andere BVO's of entiteiten. Te denken valt aan een nadere analyse van de fanwaardering van de catering per vak in het stadion of het op een rij zetten van de huisvestingskosten van BVO's met een vergelijkbaar stadion. Voor deze en andere verzoeken zijn we het hele jaar bereikbaar.



## DE KRACHT VAN VOETBAL

Tijdens het Kenniscongres Betaald Voetbal van 22 januari jl. van dit jaar werd het project 'De Kracht van Voetbal' gepresenteerd. Het doel van dit onderzoek was om de bijdrage van het voetbal aan de samenleving te onderzoeken. De conclusie was dat voetbal een wezenlijke bijdrage levert op het gebied van gezondheid, verbinding, vorming en economie.

Op basis van het onderzoek is i.s.m. PwC een simulator ontwikkeld die inzicht geeft in de specifieke waarde van een BVO voor zijn directe omgeving. Met deze tool kunnen we voor iedere club een dergelijke analyse maken. Wil je meer informatie over de beschikbare informatie over 'De Kracht van Voetbal' bij jouw club? Neem dan contact op met KNVB Expertise via [expertise@knvb.nl](mailto:expertise@knvb.nl).



## OVERIGE ACTIVITEITEN

### Maandelijkse nieuwsbrief

Iedere maand versturen we een nieuwsbrief met daarin een algemene update van al onze producten, diensten en activiteiten.

➤ **Aanmelden kan via [www.knvbexpertise.nl/aanmeldennieuwsbrief](http://www.knvbexpertise.nl/aanmeldennieuwsbrief)**

### Fiscale Nieuwsbrief

Op regelmatige basis komt er een update van fiscale ontwikkelingen die het betaald voetbal raken. De frequentie is afhankelijk van de fiscale actualiteit.

➤ **Aanmelden kan door een e-mail te sturen naar [expertise@knvb.nl](mailto:expertise@knvb.nl)**

### Handboeken Bestuurders Betaald Voetbal

Deze publicatie is bedoeld om bestuurders van BVO's een helder overzicht te geven van de relevante organisaties en de belangrijkste reglementen, procedures en financiële stromen in en rond het betaald voetbal. Het handboek is daarbij een startpunt en bevat verwijzingen naar de relevante documenten, organisaties en personen. De publicatie is te downloaden van de website van KNVB Expertise en wordt ieder jaar geüpdate.

## OVERIGE ACTIVITEITEN

### Handboek Promotie & Degradatie

Dit handboek is gepubliceerd om BVO's te begeleiden en informeren over het proces van promotie of degradatie. Hierbij zijn de belangrijkste aandachtspunten opgenomen en ervaringen van clubs gedeeld. Mede op basis van ervaringen van de clubs die het proces hebben doorlopen wordt het handboek bijgewerkt.

### Onderzoeken door stagiairs

Iedere seizoen wordt het team van KNVB Expertise versterkt met meerdere stagiairs. Veel van deze studenten doen naast het meewerken in het team een onderzoek voor hun studie. Onderzoeken of scripties die interessant zijn voor medewerkers in het betaald voetbal worden via de nieuwsbrief en website gedeeld.

### Online Kenniscentrum

Het Online Kenniscentrum van KNVB Expertise wordt op dit moment vernieuwd. Tot de lancering kunt u terecht op de oude gesloten omgeving. Deze omgeving is uitsluitend toegankelijk voor medewerkers van BVO's met een inlogcode. De link naar Online kenniscentrum is [ebv.knvb.nl/home/expertise](http://ebv.knvb.nl/home/expertise). Heb je nog geen code? Stuur een mail naar [expertise@knvb.nl](mailto:expertise@knvb.nl).

### Social Media

We zijn ook actief op social media. Volg ons Twitter account om op de hoogte te blijven van openbare publicaties en activiteiten. Op LinkedIn hebben we een gesloten groep waarin we berichten plaatsen en waar plaats is voor interactie en discussie.

### Contact

KNVB Expertise  
Woudenbergseweg 56-58  
3707 HX Zeist

-  0343 – 499 349
-  [www.knvbexpertise.nl](http://www.knvbexpertise.nl)
-  [expertise@knvb.nl](mailto:expertise@knvb.nl)
-  @KNVBExpertise
-  KNVB Expertise

## JAARPLANNING EN BELANGRIJKE DATA

2015	September	21	ma	Leergang management BV > Startbijeenkomst
		29	di	Kennisbijeenkomst Commercie
	Oktober	06	di	Leergang management BV > Module Club en positionering
		14	woe	Kennismakingsbijeenkomst directieleden
	November	10	di	Leergang management BV > Module Club en strategie
		11	woe	Kennisbijeenkomst Communicatie
December	01	di	Kennisbijeenkomst Fan Marketing	
	08	di	Leergang management BV > Module Club en techniek	
2016	Januari	21	do	Kennisbijeenkomst Office management
	Februari	11	do	Kennisbijeenkomst promotie-degradatie
		17	wo	Kennisbijeenkomst Commercie
	Maart	15	di	Leergang management BV > Module Club en stabiliteit
		23	woe	<b>Kenniscongres Betaald Voetbal</b>
	April	06	woe	Kennismakingsbijeenkomst directieleden
		26	di	Leergang management BV > Module Club en stakeholders
		27	wo	Kennisbijeenkomst Fan Marketing
	Mei	10	di	Kennisbijeenkomst Communicatie
		24	di	Leergang management BV > Slotbijeenkomst

*\*De data van kennisbijeenkomsten zijn onder voorbehoud. Gezien de hoeveelheid bijeenkomsten i.c.m. de Leergang en Kenniscongres, zullen we nader bepalen hoeveel bijeenkomsten per thema worden georganiseerd.*





KNVB Expertise  
is een gezamenlijk  
initiatief van:

